

DETSEMBER 2009

Vajame üksteise tuge

Taas saab aastaring otsa ja saabuvad kauneimad pühad – jõulud ja aastavahetus.

Meie valla jaoks oli lõppeva aasta tähtsaim ettevõtmine see, et tänu KOIT-kavale sai vald ehitada vanuritele uue nüüdisaegse hooldekodu.

Võrreldes vana hooldekoduga on seal kaks korda rohkem kohti – 40. Endise hooldekodu ruumides on tehtud sanitaarremont ja need sai enda kasutusse lasteaid.

Osula kool sai uue poiste tööõpetuse klassi ja kooli söökla remonditi kapitaalselt. Sõmerpalu koolis tehti kapitaalremont õppehoone siseosas. Osula külaselts sai pikka aega oodatud remon-

ditud ruumi.

Aga investeringuid saab teha ainult siis, kui selleks on raha. Täna kõiki maksumaksjaid, nii inimesi kui ka firmasid, tänu kellele on valla rahakott selline, nagu ta praegu on.

Milline täpselt tuleb uus aasta vallale ja vallarahvale, seda me täna veel täpselt ei tea. Aga meil kõigil on soovid ja unistused ning lootus, et need täituvad. Aasta 2009 ei olnud kerge ja kerge ei tule ka 2010. aasta. Just rasketel aegadel vajame rohkem hoolivust ja armastust, aga sellele saame loota vaid siis, kui ise seda ka jagame. Ilusaid jõule ja meeleolukat aastavahetust!

AARE HOLLO,
Sõmerpalu vallavanem

Lumetõrje sel talvel Sõmerpalu vallas

Nagu eelmiselgi talvel, lükkab meie vallas teid lumest lahti viis traktorit. Teed lükatakse lahti kõigi taludeni, kus inimesed elavad ka talvel. Mida peaks inimene ise tegema?

• Tähistama oma teeotsa, sest suurte tuiskudega ei saa lükkaja aru kust läheb tee.

• Koristama mahalangenud puud ja suured puu oksad. Kui puud kasvavad teele liiga lähedal, tuleb suured oksad maha lõigata, et need ei takistaks traktori sõitu.

• Tähistama ohtlikud kohad (kaevud, tiigid, sügavad kraavid, elektri kaablid, suured kivid jne).

• Kui on paigaldatud eravalduse märk, tuleb teatada valda, kas üldse soovitakse lumelükkamist. Muidu traktor ei sõida märgi mõju- piirkonda.

• Kui väravad kinni on, hoovi peale ei sõideta.

Lumelükkajad ja nende piirkonnad

1. Sõmerpalu, Järvere, Varesse, Punakülä ja osaliselt Linnamäe – valla traktor, Varro Räst, tel 5343 3570.

2. Osula, Mustja, Mäekülä ja Alakülä – Janek Paulus, tel 504 5266.

3. Sulbi, Alapõdra, Haamaste, Leiso, Lilli-Anne – Ivar Rosenberg, tel 517 6330.

4. Rummi, Heeska, Kärugula – Ilmar Käär, tel 521 2403.

5. Kurenurme (kogu piirkond), osaliselt Linnamäe – Taavi Serv, tel 516 6018.

Lumetõrjetoid koordineerib Aleks Pai, tel 507 8412, 786 8803.

Õpilaste huvihariduse toetamisest

Vallas koostatakse määrust, mis reguleerib väljaspool valda huvikoolides käivate õpilaste rahalist toetamist. Seoses sellega kerkis küsimus, kuidas kompenseerida huvikoolis käijatele sõidukulud.

Senini kompenseeriti sõidukulud esitatud bussipiletite alusel. 2009/2010. õppeaasta lõpuni on vallavalitsusel plaanis maakonna huvikoolides käivate õpilaste vanemaid, kes bussipiletite alusel toetust ei saa, toetada vastavalt

sellele, kuidas laps osaleb huviringi töös. Selleks tuleb esitada iga kuu viimaseks tööpäevaks vallavalitsusele avaldus ja huviringi juhendaja või treeneri allkirjaga õiend, mis kinnitab kuupäevade kaupa õpilase osalemist huviringi töös.

Avalduse ja õiendi blanketi leiab valla kodulehelt www.somerpalu.ee, info tel 786 8805, 506 5751.

MAARIKA ROSENBERG,
haridus- ja kultuuritöös
spetsialist

Ilus jõuluringitus lasteaiale

KADI PAKLER,
Sõmerpalu lasteaia
Lepatriinu juhataja

Jõulukuu esimesel päeval avati Sõmerpalu lasteaia pärast sanitaarremonti neljas rühm.

Juba mõned aastad on meie vallas lasteaiaelisi lapsi nii palju, et kõik soovijad lasteaeda ei mahtunud. Novembri alguses kolis hooldekodu lasteaia samas majas olevatest ruumidest renoveeritud majas Järveres. Vabanenud ruumid sai lasteaed enda kasutusse.

Lasteaed ja vallavalitsus otsustasid avada neljanda rühma, et lasteaia saaksid koha lapsed, kelle vanemad soovivad tööle minna. Tulevikus on vallal kava lasteaia hoone täielikult renoveerida.

Valla toel ja lastevanemate abiga said en-

dised hooldekodu ruumid vähem kui kuu ajaga uue ilme. Neljas rühm alustas küll esialgu tööd päevarühmana: lapsed on lasteaia lõunani. Uuest aastast töötab rühm täistööajaga.

Kõik vanemad, kes on esitanud avalduse saada oma lapsele koht lasteaia alates 2010. aasta augustist, seda ka saavad. Ootame ka uusi lasteaia kohta soovivaid avaldusi ja püüame neid jõudumööda rahuldada.

Lasteaia uude osasse kolis ka noorem rühm. Seetõttu on lasteaial nüüd ka saal, kus lapsed saavad liikumis- ja muusikamänge mängida ning kus toimuvad peod ja muud lasteaia üritused. Juba selle aasta jõulupeod toimusid kiirelt saaliks kohandatud rühmatoes.

Algaval aastal on lasteaialastele plaanis avada uued huviringid. Kokkulepe on juba judotreeneriga, läbirääkimised käivad tüdrukute tantsuringi ja beebikooli õpetajatega.

Lasteaia on nüüd rohkem ruumi, uue osa pikas koridoris saavad lapsed autodega sõita.

Suur tänu kõigile lastevanematele ja lasteaia töötajatele, kes olid abiks koristus- ja remonditöödel!

Soovin kõigile väikestele

ja suurtele sõmerpalulastele lapsemeelsust, imedesse uskumist ja kaunist rahulikku jõuluaega! Toredate kohtumiseni uuel aastal!

Vallavalitsuse töötajad alates 1.01.2010

Vallavanem Aare Hollo,

tel 786 8801; 506 3254, aare@spalu.werro.ee.

Vallasekretär Maia Mürsepp,

tel 786 8800, 5197 1490, maia@spalu.werro.ee.

Pearaamatupidaja Kaidi Järpõld,

tel 786 8809, 522 6282, spalu.vald@mail.ee.

Haridus- ja kultuuritööspsialist Maarika Rosenberg,

tel 786 8805, 516 5751, maarika.rosenberg@gmail.com.

Maakorralduse spetsialist Aleks Pai,

tel 786 8803, 507 8412, aleks@spalu.werro.ee.

Sotsiaaltöö- ja lastekaitse spetsialist Helen Metsma,

tel 786 8807, 5656 1655, 5032474; helen@spalu.werro.ee.

Registripidaja-sotsiaaltöötaja Maria Saarme,

tel 786 8804, 5332 4890, maria@spalu.werro.ee.

Raamatupidaja Nääli Tigasing,

tel 786 8808, raamat.vald@mail.ee.

Noorsootöö korraldaja (0,5 kohta) Kersti Karu,

tel 786 8812, kersti.karu001@gmail.com.

Projektijuht (0,5 kohta) Ain Jõesalu,

tel 786 8810, ain369@gmail.com.

Vallavalitsuse liikmed:

Vallavanem Aare Hollo,

tel 786 8801, 506 3254, aare@spalu.werro.ee.

Haridus- ja kultuuritööspsialist Maarika Rosenberg,

tel 786 8805, 516 5751, maarika.rosenberg@gmail.com.

Janek Paulus, tel 504 5266, janek.paulus@neti.ee.

Valla e-posti aadress: maia@spalu.werro.ee.

Valla kodulehekül: www.somerpalu.ee.

Sõmerpalu vallavolikogu liikmed

• **Aivar Rosenberg**, tel 505 5707, aivar.rosenberg@gmail.com.

• **Aimar Kreevald**, tel 514 0594, aimar@toftan.ee.

• **Juri Gotmans**, tel 517 4584, Juri.Gotmans@mail.ee.

• **Lenhard Ermel**, tel 5304 3127, vaido.ermel@mail.ee.

• **Toomas Kaun**, tel 511 7500, kauntoomas@hotmail.ee.

• **Endla Neemre**, tel 5343 5227, endla54@hotmail.ee.

• **Vaido Ermel**, tel 5340 0431, vaido.ermel@mail.ee.

• **Kristi Pettai**, tel 5341 4706, kristi.pettai@gmail.com.

• **Tiia Linnas**, tel 516 5646, tiia.linnas@mail.ee.

• **Anti Ossi**, tel 5645 5735, ossis@hotmail.ee.

• **Riho Kreevald**, tel 5666 4217; kreevald@hotmail.ee.

• **Evar Saar**, tel 5621 3174, saarevar@gmail.com.

• **Taavi Serv**, tel 516 6018, vaikemetsa@hotmail.ee.

Volikogu komisjonide koosseisud

Revisjonikomisjon

• Juri Gotmans, esimees

• Toomas Kaun, aseesimees

• Vaido Ermel

Eelarve- ja majanduskomisjon

• Aimar Kreevald, esimees

• Aivar Rosenberg, aseesimees

• Taavi Serv

Korralduskomisjon

• Toomas Kaun, esimees

• Aivar Rosenberg, aseesimees

• Janek Paulus

• Valdur Vill

• Alo Kipasto

Haridus-, kultuuri- ja spordikomisjon

• Anti Ossi, esimees

• Kristi Pettai, aseesimees

• Evar Saar

• Peeter Animägi

• Riho Kreevald

• Kadi Pakler

• Vaido Ermel

Sotsiaalkomisjon

• Lenhard Ermel, esimees

• Tiia Linnas, aseesimees

• Aili Kase

• Evar Saar

• Benno Laks

Bernhard Kerge: «Hää, et ikka elad!»

LIINA VALPER

28. detsembril täitub 95. aastaring Sõmerpalu valla ühel vanemal elanikul Bernhard Kergel. Külას-tasin auväärset juubilari jõulukuul tema kodus Udsalil.

Pärnaallee viis õuele, kus meid valjuhäälselt tervitas koer. Kass suhtus majavalvuri haukumisse suuremeelse ükskõiksusega... Majarahvas – Bernhard Kerge ja temast kaheksa aastat noorem kaasa Lonny – olid parajasti köögis. Juttu läksime ajama elutupa.

Bernhard Kerge sündis vanemate kolmanda lapsena. Peres kasvas kuus last, praeguseks on neist järele üksnes tema. Bernhard Kerge sünniaastal 1914 algas Esimene maailmasõda.

«Kui isa läks ilmasõtta, olin nelja päeva vanune. Kui isa sõjast tuli, olin nelja-aastane. See tulek on tänaseni selgelt sil-

Bernhard Kerge Udsali külast tähistab jõulukuul oma 95. sünnipäeva.

me ees. Isa tuli Kurenurme poolt, vorm seljas, relv kaasas. Tuli ja istus lävele. Velled olid suuremad, tahtsid, et isa püssist märki laseks. Umbes paarisaja meetri kaugusel oli kõiv, isa laskiski selle suunas. Jooksime vaatama. Kuul oli täpselt tüvekeskelt läbi jooksnud,» kõneleb Bernhard Kerge.

Isa tuleku päevast on tal teinegi ere mälestus. «Meil, lastel, oli hea meel, et isa kodus. Kaks vanemat venda jooksid siinsamas kodu lähedal mäele, mina tõlpsin kaasa. Jooksime suurest rõõmust mäest alla... Kukkusin

ja lõin näo marraskile. Isa tõstis mu põlvele ja lohtus: «Oh mis, sul jo nüüt haovidäjä nõna!» Nojaa, väike ninanõps oli suureks paistetanud...» pajatab eakas sünnipäevalaps.

Seda võib üsna haruldaseks pidada, et 95aastasena elab ta sünnimajas. Selle maja ehitas tema isa rohkem kui sada aastat tagasi. Siit käis ta lapsena Vaabina Peebu 6klassilises algkoolis. Esimesed töökogemused sai samuti isakodus. Nagu toonastel lähedal mäele, mina tõlpsin kaasa. Jooksime suurest rõõmust mäest alla... Kukkusin

«Tööd on elus palju

tehtud, sellepärast vahest olen nii kaua elanud,» ütleb Bernhard Kerge. Ta loetleb: kõik vajalikud tööd majapidamises, aga ka ehitus-, tislari- ja metsatöö. Viimati oli Bernhard Kerge sovhoosis mesinik. «Mul on seitse-kaheksa mesipuud praegu. Mesi on elupikendaja, südame- ja ajutoit,» kiidab ta oma harrastust. Kerge-taadi mesi on kuulus, sest see on saadud puhtast loodusest.

Lonny ja Bernhard on üles kasvatanud poeg Benno (62), kes elab koos naise Aleksandraga samas külas. Nende juures elab vanim

poeg Kuido. Meesliin on tugev: Bernhardil ja Lonnyl on neli pojapoega. Gunnar elab perega Osulas, Peep Antslas, noorim velledest Kuno elukaaslasega Tartus. Lapselastele hulgas on ülekaalus tütarlapsed: Gunnaril on tütar ja poeg, Peebul neli tütar.

Tervise üle Bernhard ei kurda. Ilmaeluga aitavad kursis olla ajaleht, raadio ja teler; tõsi, ajalehe lugemisel tuleb luup appi võtta. Oluliseks peab ta liikumist. Küsimusele, millega ta oma päevi mööda saadab, tuleb vastus nobedalt: «Tegemist on palju, vaat et ajapuudust ei tule. Mesilinnukestega on palju tegemist. Praegu on nad vaikselt talveunes.»

Mida juubilar pikale eluteele tagasi vaadates heaks peab? «Hää on see, et ikka elad!» kostab Bernhard Kerge rõõmsalt. Jääb üle tragile taadile ja tema teiselepoolele soovida aastate jätku, rahulikku jõule ja head uut aastat!

Möödunud kultuuriaastast ja uue aasta plaanidest

2009. aasta oli meie kultuurirahvale teguderohke. Lauljad-tantsijad löid kaasa suurel üldlaulu- ja tantsupeol Tallinnas.

Koolides toimus põnevaid üritusi laste silmaringi laiendamiseks, näiteks rääkisid oma tööst mitmesuguste ametite pidajad. Valla lastele korraldati lauluvõistlus, jüri-ööjooks, perepäev, fotojaht, mälumänge, tantsupidusid ja muid üritusi. Koostöös noorsootöötajaga korraldati koolides silmaringi laiendavaid üritusi. Plaanis on luua noortevolikogu, leida koostööpartnereid väljaspool valda ja isegi riigipiiri tagant. Paljud meie õpilased osalevad huviringides, mis omakorda tõstab nende haritust.

Ka täiskasvanud said mitmesugustel üritustel meelt lahutada, kord kuus Sõmerpalus kohviõhtutel end argimuredest vabaks lasta.

Kõrvaltvaatajale võib jääda mulje, et kõik see on tühipaljas aja ja raha raiskamine, ka tantsimine võib tunduda paras tühikargamine. Ega kõigile saagi tantsimine ja laulmine meeldida.

Kindlasti on aga igas inimeses väheke rahvakultuuripisikut. Rahvakultuur ei koosne üksnes tantsust-laulust, kultuur on igasugune käitumine ja suhtlemine.

Valla kodanikeühendused on korraldanud koolitusi ja plaanivad edaspidigi silmaringi laiendavaid õppepäevi.

2010. aastal plaanivad meie kultuuritegijad minna Umale Pidole Põlvasse, Antslas tuleb Urvaste kihelkonna rahvapidu, Rakveres meeste-tantsupidu, Võrumaa tantsupidu, memme-taadi peod, üleriigiline segakooride laulupäev, võimlemispidu Tallinnas, Võru folkloorifestival.

Need, kes huviringides ei osale, saavad suvel kaasa lüüa valla jaanipeol-rahvaspordipäeval, simmanitel, vaadata näitemänge Osula ja Sulbi vabaõhulaval.

Tähtis on ka inimeste tervis. Vallas on loodud tervisenõukogu, mille ülesanne on erinevate tegevuste ja teenuste kaudu vallaelanike tervist ja elukvaliteeti parandada. Tervisenõukogu korraldab näiteks tervisepäeva Harjumäel. Kevadel on plaanis korraldada veelgi laiahaardelisem üritus, mis on mõeldud mudilastest vanavanemateni.

Kuigi elame raskel ajal, ei tohiks unustada, et ei ole häid ega halbu aegu, meie jaoks on hetk, milles elame. Seda hetke kujundame ise. Soovin kõigile meeldivaid hetki uuel aastal ja sallivust üksteise suhtes!

MAARIKA ROSENBERG

Osula külaselts uue aasta lävel

Osula külaseltsil on 2009. aasta möödunud linnutiivul. Üritusi, koolitusi ja väljasõite paljudele huvilistele on olnud rohkesti.

Aasta viimane üritus, adventiaja alguse tähistamine, on meie külas traditsiooniks saanud. Sõmerpalu vallavanem Aare Hollo soovis seal kõigile jõulurahu ja lootusrikast uut aastat. Üles astus ka Sulbi külateater jõuluetendusega «Päkapikud jõuluootel», tantsisid Osula kooli tantsurühm Free Style ja seniortantsurühm Ummamuudu. Kõiki kosti-

Pärandkultuuri inventuur Sõmerpalu vallas

Aprillikuu vallalehes ilmus sama pealkirja ja Tinnipalu rändrahnu fotoga kirjatükk pärandkultuurist. Et unustuse hõlma vajunud kultuurimärgid uuesti tähelepanu alla tuua, käivitus märtsis Euroopa piiriülese koostöö Eesti-Läti programmi projekt «Pärandkultuuriväärtused ühise keskkonna- ja kultuuriruumi osaks», mille käigus inventeeriti pärandkultuuri Võru ja Valga maakonnas. Kaasrahastaja ja juhtpartner oli RMK.

Nüüd, aasta lõpus, on aeg tehtut tutvustada. Nii vanadele teadmistele tuginedes kui ka täiendavalt otsides olen

tati piparkookide ja kommidega. Külaseltsi liikmed said jõulukungiks seltsi kalendri.

Uuel aastal on plaan minna koos Sulbi seltsiga õppereisile Olustverre. Külastame renoveeritud lossi, õppida leivategemist ja uusi käsitööoskusi. Osula seltsitupa on plaanis üles panna Tiibeti-teemaline autorinäitus. Ootame külla huvitavaid inimesi kaugetest maadest. Plaanis on korraldada huvitavaid koolitusi. Jälgige reklaami ja lööge kaasa!

Koostöö Sulbi külaseltsiga on meil jätkuvalt tihe.

kirjeldanud, mõõtnud ja jäädvustanud digitaalselt vanu talukohti, juurdekuuluvaid õuepuid, piirikive jms. Teades selle maakandi omapära, õnnestus leida ka unustusse vajunud ristipuid.

Kaardistatud objekte jäi sõelale 150 ringis. Pärast andmete kontrolli on need kõigile kättesaadavad Maa-ameti kodulehel pärandkultuuri kaardirakenduses. Seal saab iga omanik teavet oma maal paiknevate kultuuriväärtuste kohta, et osata neid hoida. Pärandkultuuri säilimisel ongi võtmeküsimus maaomanike ja maastikul tegutsevate teadlikkus. Sõmerpalu vallas leidub tähelepanuväärselt palju entusiaste, kes kultuuripärandit koguvad ja kirja panevad. Pärandkultuuriobjektide

Uuel aastal plaanime koos korraldada Osulas vastlapäeva. Loodame, et ka ilma taat soosib meie ettevõtmist.

Üheks suuremaks ülevalaliseks ürituseks on endiselt «Meie laste päev», mille korraldamisel ootame abi kõikidelt valla seltsidelt. Teretuld on ka uued ideed.

Soovime kõikidele liikmetele, koostööpartneritele ja külarahvale valgeid jõule, meeleolukat aastavahetust ja toimekat uut aastat!

MARET SOON,
Osula külaseltsi esinaine

korrastamiseks on võimalik taotleda ka erinevaid toetusi.

Suur ja siiras tänu kõigile valla elanikele mõistva suhtumise ja usalduse eest! Kõigi teie mälestused ja juhtnöörid objektide leidmisel olid suureks abiks. Täna ka endiseid ja praeguseid vallatöötajaid, kes minu tegevust inventeerijana igati toetasid.

Kindlasti on mõndagi ka kahe silma vahele jäänud, seda eriti vanade ja pärimustega kohanimedega seoses. Pärandkultuuri kaardistamine pole aga lõppenud: leides midagi vana ja väärtuslikku, saab igauks objektide nimekirja täiendada. Teave tel 513 2847, agu.treial@gmail.com.

AGUTREIAL, pärandkultuuri inventeerija Sõmerpalu vallas

Jõuluball Sõmerpalus

10. detsembril toimus neljandat aastat 9. klasside jõuluball, seekord Sõmerpalu klubis.

Ball avati traditsioonilise tantsu – poloneesiga. Silmailu pakkusid Antsla võistlustantsijad, kes näitasid Ladina-Ameerika ja standardtantsu. Lisaks esines noorteansambel, kes ei ole küll veel endale nime leidnud. Traditsiooniliselt valiti balli prints ja printsess: Janek Jõgiste ja Mariliis Räis.

Õhtu läbiviimisel olid abiks Eliis Ermel ja Martin Pihooja. Aitäh kõigile abistajatele!

Noortevolikogu valimine

Aasta alguses korraldatakse noortevolikogu valimised. Kandidaatideks ootame põhikooli lõpetajaid, gümnaasiumiõpilasi ja tudengeid, kes soovivad oma vallas noorte elu edendada. Kandidateerijatel palun võtta ühendust noorsootöö korraldajaga.

Noortevolikogu ülesandeks on noorte seisukohtade väljaselgitamine ja nende esitamine vallavalitsusele, noorteürituste korraldamine, noorte koolitamine koostöös noorsootöötajaga.

Piljarditurniir Sulbis

21. novembril toimus Sulbis piljarditurniir. Nooremas vanusegrupis võitis Martin Pihooja, vanemas Madis Mark. Tubli oli ka ainukene naine Margit Tappo, kes saavutas auväärse teise koha.

KERSTI KARU,
valla noorsootöö korraldaja

Mäeküla pidu

Suve lõpul toimus Mäekülas teadaolevalt esimene ühine külapidu. 1728. aastal esmakordselt mainitud küla asub künklikul maastikul, kus naaber naabrit ei näe. Naabrivalvesektori loomine kuritegude ärahoidmiseks on liitnud külaelanikud ühtseks kogukonnaks.

Peo naelaks oli naaberküla Tagaküla puhkpilliorkester Kungla dirigent Väino Reppi juhatusel.

Küla esimese talu Tilgo-Jaani õuele istutati püha pärn. Seal peeti ka pidu. Küla põliselanikud, orkestrijuht Helmut Kostabi ja võõrvõimude vastu võidelnud Vambola Puru, meenutasid möödunud aegu. Leinaseisakuga mälestati lahkunud külaelanikke.

Tilgo-Jaani talu pererahvas Jaan ja Aime Saul pakkusid maitsvaid roogi. Kitarril esitas oma loomingut Vambola Puru tüdretütar, Viljandi kultuurikooli õpilane Katre.

JAAK TEPO,
külaavanema abi

Narva õpilased Sõmerpalus

Sõmerpalu põhikool ja Narva humanitaargümnaasium on juba mitu aastat koostööd teinud, tänavu on meil olnud kaks ühist ettevõtmist.

Integratsiooni sihtasutuse toel toimus suvel keelelaager «Eestimaa on meie kodumaa»: kümme kuni 18aastast Narva õpilast õppisid koostöös Sõmerpalu kooliga aktiivselt eesti keelt kasutama.

Vene kooliõpilased viidi keele- ja kultuuribarjääri vähendamiseks kodust kaugemale Põlva maakonda, kus nad said harjutada igapäevases eestikeelses keskkonnas toimetulemist. Vene lapsed leidsid eesti eakaaslaste seast ka uusi sõpru-tuttavaid.

Novembris käisime (taas integratsiooni sihtasutuse toel) Sõmerpalus. Meie gümnaasiumi 12 õpilast elasid õpetajate peredes ja õppisid koolis tugiõpilaste klassides. Õpilased käisid tundides vastavalt kooli tunniplaanile ja võtsid osa üritustest.

Õppekavas oli ka Eesti Rahva Muuseumi, haridus- ja teadusministeeriumi, loodusmuuseumi ja Oskar Lutsu majamuuseumi külastamine.

Sõmerpalu põhikooli õpetajad töötasid välja nädalakava, tänu millele said õpilased üksteisega lähemalt tutvuda.

Ühiste ettevõtmiste parim tulemus oli see, et õpilased tunnetasid: nii eesti- kui vene noortel on, hoolimata erinevast emakeelest, sarnased huvid ja eesmärgid. Noored õppisid austama teise rahvuse kultuuri, kombeid ja traditsioone.

Täname Sõmerpalu põhikooli töötajaid, loodame tulevikus koostööle ja ootame neid vastukülaskäigule.

NATALJA PIMENOVA
VIKTORIA JEREMEJEVA,
Narva humanitaargümnaasiumi õpetajad

Autode, karmide meeste ja tibide karneval Sõmerpalus

PILLE KULBERG, õpetaja

25. novembril toimus Sõmerpalu põhikoolis traditsiooniline karneval, mida korraldab 9. klass. Tänavune teema oli remonditöökoda ja pealkiri «Kiired autod, karmid mehed ja ilusad tibid».

Koolisaal oli kujundatud rehvide, musta kile, õlikanistrite ja rolleriga. Seinal jooksis pilt autofilmidest

ja autoteemalised laulud kõlasid kõrvulukustavalt.

Ürituse hümn oli laul «Valge mersu». Korraldati võistlusi karmidele meestele ja ilusatele tibidele, et valida kõige karmim ja kõige tibim.

Kavas olid kiirendusvõistlus, pikamaasõit, kontsakõrguse mõõtmine, rehvi jook, limbotants, rehvi hoidmine jne.

Osalejaid oli palju ja üritus hästi korraldatud.

Käesurumine karnevalil.

Kõige karmimaks meheks ja tibimaks tibiks Karoliine sai Günter-Duncan Mandli Palok.

Osula kooli 1. ja 2. klassi õpilased Pokumaal

KRISTIINA ERMEL

2. klassi laste tööde põhjal

2. detsembril käisime Osula kooli 1. ja 2. klassiga muinasjutulisel Pokumaal. Võttime osa jõuluprogrammist «Pokude aastaring».

Tegime tutvust nelja aastaajaga. Kõigepealt panime pokuriided selga, kuulasime käo kukkumist ja mängisime. Edasi liikusime suvesse, kus saime meisterdada ühe lõhnakotikese. Sügis pakkus

meile juurvilju ja talvel külasime «Pokuraamatu» peategelast Puukot.

Enne Puuko tuppa sisene mist pühkisime jalad loodusliku mati ehk kuuseokste sisse puhtaks. Puuko kodus oli ilus suur jõulupuu. Puuko oli nii vahva, ta pakkus meile piparmünditeed ja tantsis meiega Puuko tantsu. Puuko rääkis meile lõbusaid lugusid ja õpetas, kuidas soovida soove.

Pokumaal oli nii huvitav ja põnev, et tahaks sinna veel minna.

Osula kooli lapsed Pokumaal sügisest rooga maitsmas.

Osula kooli jõulude ootel

Advendiaeg algas sel aastal juba novembris. Osula küla jõulukaare künalde süütamise ajal polnud sügiski veel valmis talvele alla vanduma. Ehtne jõulumeeleolu tekkis alles 7. detsembril, kui kogu koolipere Heimtali kirikus iga-aastaselt adventidijumalateenistusel oli. Laste laul kõlas kirikus imekenasti. Õpetaja Aime Animägi õpilaste esinemine ja Üllar Salumetsa õpetlikud sõnad jõudsid kõigi südamesse.

Igaüks soovib jõulude ajal teistele rõõmu valmistada, eriti aga nendele lastele, kes elavad kehvemas tingimustes kui me ise. Juba kolmandat aastat osaleme UNICEFI projektis «Väike heategevus» ning müüme jõulukaarte. Kaartide müügist saadud rahast läheb 80% maailma laste toetuseks, 20% kooli huvitegevuseks. Just tänu sellele rahale oleme saanud korraldada endise telesaate «Miljonimäng» eeskujul «Sajamängu».

Osula tüdrukud andsid väikese panuse oma käsitööga ka Võrumaa kodutute loomade varjupaiga toetuseks.

Advendiga algasid ettevalmistu-

sed kooli jõululaia tippsündmusteks – 18. detsembril jõululaadaks ja 22. detsembril jõuluõhtuks.

Igal aastal korraldab jõululaata kooli õpilasomavalitsus. Kõigepealt panime kirja ideed ja jagasime ülesanded. Kolmapäeviti kogunesime, et oma tegemistega teisi kursis hoida ja probleemidele üheskoos lahendust leida.

Laadal müüdi-osteti käsitööd ja küpsetisi, oli õnneloos, laadakont-

Jõulumeeleolu Osula koolis: teise klassi lapsed Kristin Kari ja Hipp Saar piparkooke ahjust välja võtmas.

sert, kolm õpituba, õnnevalamine, osavusmängud.

Jõululoterii jaoks toovad meil pakke õpetajad ja õpilased ise. See on võimalus teha väike heategevust toetuseks. Õnneloos on igal aastal väga populaarne olnud. Põnevust ei jätku kahjuks kauaks – loosisid on poole tunniga müüdnud.

Õpitubades sai sel aastal kinkekarbikesi, küünlajalgu ja jõuluehteid

valmistada. Meisterdamisel olid juhendajateks Kristina Ermel, Sirje Puusepp ja Ülle Hummal. Huvilisi jätkus kõikjale.

Laadakontserdile valisime võimalikult palju, mille olid teinud tüdrukud ise. Hoogne muusika ja tütarlaste rütmikas liikumine sobivad hästi laadamelusse.

Õpetaja Taavi Pumbo abiga sai tina valada ning õpetajad Aive Pähn ja Merje Taan aitasid valatud õnne lugeda. Väikeses päkapikumajas kuulsid soovijad, mis neid ees ootab. Eks õnnelugejate jutus oli killuke naljagi.

Osavusmängudel oli kõigile osalejatele auhinnaks õhupall, tublimatele veel kommi pöske.

Kauplemise juures oli märgata rohkem nooremate klasside müüjaid. Nende ridu täiendasid emad. Ohtralt kaupa oli meie vallas juba kuulsaks saanud käsitööliste Aimi Uljase ja Kristelle Korstniku müügilõttidel. Kingideid, millega üllatada oma sõpra või lähedast jõulude ajal, jätkus.

Nüüd võib jõulutaatki tulla. Laulud, tantsud ja näidendid on õpetajate Ara Banderi, Maarika Rosenbergi, Kersti Karu, Sirje Puusepa ja Merje Taani juhendusel selgeks õpitud.

MARIANNE KANEP

Kodutütardest ja noorkotkastest

7. novembril toimusid Võrumaa maakondlikud kodutütardest kabevõistlused ning noorkotkaste kabe- ja malevõistlused. Kodutütardest osalesid Osula rühmast Maria ja Kaisa Kängsep.

Noorkotkaste kabevõistlustest võtsid osa Kevin Ojaots, Karl Kreevald ja Lauri Sisask. Malevõistlustel saavutas nooremas vanusegrupis (8.–13. a) Egon Nurm teise koha, vanemas vanusegrupis (14.–17.a) Fredi Parker 3. koha.

Noorkotkaste malevõistluskond tuli kolmendale kohale. Kõik osalenud olid tublid.

Järgmise aasta võistlusteks tuleb rohkem harjutada, et tulemused paraneksid.

5. detsembril peeti Varsvus noorkotkaste ja kodutütardest aastalõpupidu. Tehti kokkuvõtteid peagi lõppevast aastast, tänati tublimaid ja aktiivsemaid liikmeid. Osula rühmast said seoses kodutütardest üleriigiliste oskustevõistlustega tänukirja ja meene Marleen Ojaots, Eliis Paulus ja Kaisa Kängsep.

Kõik rühmad said jõuluvanalt kommikoti ja lauamängu. Päev lõppes ühises mängu- ja tantsuringis.

KAJA PARKER,
Osula kodutütardest ja noorkotkaste rühmajuh

Kadritrallil Antslas

SIRJE PUUSEPP, õpetaja

Osula kooli 1.–4. klassi kadrisandid käisid 24. novembril kadritrallil Antsla gümnaasiumis.

Algklasside näiteringi eestvedamisel õppisime kadrikava, milles said kõik osaleda. Laulude esitamisel oli tubli esaulja 1. klassi õpilane Mihkel Matto. Laulsime plokkflöödi saatel. Flööti mängis õpetaja Kristi Serv. Eriti julge sõnalise osa esitaja oli Brändon Mürsepp.

Antslalased olid teinud põhjaliku ettevalmistuse: saime teada kadrikommetest, laulsime, tantsisime, mõistatasime mõistatusi, lahendasime viktoriini. Elevust tekitasid vanad kadripäevaga seotud mängud. Kadrisandid laskisid hea maitsta õuntel, kommidel ja kringlil. Aitäh võõrustajatele ja kadridele toreda päeva eest!

Osula kadrisandid käisid Antslas kadritrallil.

Eripedagoog aitab õppimisega toimetulekuks abi vajavaid lapsi

Lapsi eelistatakse õpetada kodukohakoolis. Sellega seoses on aga vaja luua tugivõrk lastele, kes õppimisega toimetulekul abi vajavad.

Tavakoolis on eripedagoog see õpetaja, kes õpetab lapsi, kes mingil põhjusel ei suuda koos teistega samas mahus õppematerjali omandada.

Eripedagoog õpetab teistmoodi – kohandab õppimise lapse vaimsetele võimetele jõukohaseks. Ta viib läbi parandusõpet, annab logopeedilist abi, õpetab tasandusklassis, nõustab lapsevanemaid ja kolleege hariduslike

erivajaduste küsimustes.

Lastel on erinevad sünnipärased eeldused, kasvukeskkond ja ettevalmistus kooliks. Kool peab andma lastele hea õpetaja ja õpitingimused. Mõnel juhul jääb sellestki väheseks, sest erinevate võimete tõttu tekivad oskustes ja teadmistes puudujäägid. Kui õppematerjal lapsele jõukohaseks muuta, siis tekib lapsel huvi õppida. Kui iga lapsega vastavalt tema eripärale suhelda, siis loob see hea sideme lapse ja õpetaja vahel.

Parandusõpet on mõeldud kerge ja keskmise astme

õpiraskustega laste järeleaitamiseks. Eesmärk on last arendada ja aidata tal saavutada põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekava nõuetele vastavad õpitulemused.

Parandusõpet aitab arendada ka õpilase õpioskusi ning tema taju, mälu ja mõtlemist. Parima tulemuse saamiseks peab õpilane pidevalt parandusõpet tundides osalema. Esimesed eduelamused võivad tulla pärast pikka tööd, kui õpilasel on kujunenud püsivad õpiharjumused. Samas võib väiksema probleemi puhul ja hoolsa osalemise

korral kiiresti abi saada.

Parandusõpet tundides osa võtvate õpilaste teadmisi ja oskusi hinnatakse ainetundides, arvestustöödel ja eksamitel hindega 3 juba siis, kui 35 protsenti tööst on tehtud.

Mõni aeg tagasi kogunesid Sõmerpalu põhikooli maakonna eripedagoogid, tugisõpetajad ja õppealajuhatajad, kes kõik muretsevad õpilaste eduka edasijõudmise pärast. Et teema on intrigeeriv, siis oli osalejaid palju. Arutati, vahetati kogemusi, pakuti välja omapoolseid lahendusi, mis toetavad õpilast õppimisel.

Ühine seisukoht oli, et erivajadusi tuleb võimalikult vara märgata ja lapsega mitmekülgset tegeleda. Üks võimalustest ongi parandusõpet. Parandusõpet tuleb kõike aeglaselt ja põhjalikumalt seletada, mõnda asja mitu korda korrata.

Koolis tuleb töötada lapse tuleviku nimel. Ilmselt on õige arvamus, et last ei pea koolis vägisi õnnelikuks tegema, aga on oluline, et ta kooli lõpetades õnnetu poleks.

ELMI MÜRKHAIN,
Sõmerpalu PK eripedagoog

Jõulusõnum kristlastele

Käes on jõulupühad ja kogu kristlik maailm tähistab neid pühi suure rõõmuga.

Põhjuse rõõmuks on andnud Jumal, kes läkitas oma poja Jeesuse Kristuse siia maailma. Selle suurest tähendusest igale inimesele on kirjutanud evangelist Johannes 3,16: «Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on andnud, et ükski, kes temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene elu.»

Jeesuse sünd oleks nagu kaunis ja hea muinasjutu, mis loob jõulutunde. Kuid ükski muinasjutt ei suuda inimest sundida loobuma halvast. Lugu Jeesusest on tõde ja sellepärast kõneldakse valgusest, mis on Tema sünniga inimestele paistma hakanud.

Maarja oli lihtne noor tüdruk, kelle juurde ühel päeval ilmus ingel Gaabriel ja tõi Jumala sõnumi: «Ära karda, Maarja, sest sa oled leidnud armu Jumala juures!»

Ja vaata, sa jääd lapseootele ja tood ilmale poja ja paned talle nimeks Jeesus...»

Aga Maarja küsis ingelilt: «Kuidas see võib juhtuda, kui ma ei ole mehega olnud?»

Ja ingel vastas talle: «Püha Vaim tuleb sinu peale ja Kõigekõrgema vägi on varjuks sinu kohal, seepärast hüütaksegi Püha, kes sinust sünnib, Jumala Pojaks.»

Maarjal tekkis hinges kahtlus, aga nagu seda märgates, andis ingel talle ühe töötuse:

«Ja vaata, ka su sugulane Eliisabet on pojaootel oma raugapõlves ja see on kuues kuu temal, keda hüüti sigimatuks, sest Jumala käes ei ole ükski asi võimatu.»

Maarja võttiski ette matka oma sugulase Eliisabethi juurde saamaks teada, kas see, mida ingel kuulutas, on tõsi. Ja sündis, kui Eliisabet kuulis Maarja tervitust, et laps hüppas ta ihus. Ja Eliisabet sai täis Püha Vaimu ja hüüdis suure häälega: «Õnnistatud oled sina naiste seas ja õnnistatud on sinu ihu vili!»

Kõik oli nii, nagu ingel oli ütelnud. Maarja kiidab oma Issandat ja on väga rõõmus.

Aeg sai täis ja Maarja tõi ilmale oma esimese poja, kellele ta pani nimeks Jeesus. Karjased olid seal lähedal öösel valvamas oma karja ja Issanda ingel teatas suurest rõõmust: «Ärge kartke! Sest vaata, ma kuulutan teile suurt rõõmu, mis saab osaks kogu rahvale, et teile on täna sündinud Taaveti linnas Päästja,

kes on Issand Kristus. Ja see on teile tunnustäheks: te leiate lapsukese mähitud ja sõimes magavat.»

Äkitselt olid koos inglita taevased väed Jumalat kiitmas: «Au olgu Jumalale kõrges ja maa peal rahu, inimestest hea meel!» Karjased läksid nüüd seda imet vaatama ja leidsidki lapse sõimes magavat. Nad jutustasid Maarjale kõigest

sellest, mis neile oli öeldud. Ent Maarja jättis kõik need lood meelde, mõtiskledes nende üle oma südames.

Võtame meiegi aega mõtisklemiseks selle rõõmusõnumi üle. Soovin rahulikke jõulupühi ja õnnistusrohket 2010. aastat!

ÜLLAR SALUMETS,
Urvaste koguduse
õpetaja

Kirikuteated

24. detsember on jõuluõhtu.

Kell 11 jumalateenistus Urvaste kirikus, laulab koguduse naiskoor.

Kell 17 jumalateenistus Urvaste kirikus. *Kell 16 väljub buss Antsla kesklinnast Urvastesse.*

25. detsember on Kristuse sündimise püha.

Kell 11 jumalateenistus Urvaste kirikus, kaetud on armulaud ja laulab koguduse naiskoor.

Kell 13 Osula surnuaiakantsli pühitsemine.

Kell 14 jumalateenistus Heimtali kirikus, mängib Osula puhkpilliorkester ja laulab Osula segakoor.

27. detsembril kell 11 on Urvaste kirikus jumalateenistus ja Põlva segakoori Kevadised Hetked jõulukontsert.

31. detsembril

Kell 17 jumalateenistus Urvaste kirikus.

Kell 23.45 aastavahetuse palvus Urvaste kirikus.

1. jaanuar on Jeesuse nimepäev.

Kell 11 jumalateenistus Urvaste kirikus

3. jaanuaril kell 11 jumalateenistus Urvaste kirikus.

6. jaanuaril on kolmekuningapäev.

10. jaanuaril on jumalateenistus **kell 11** Urvaste pastoraadis, **kell 14** Heimtali kirikus, **kell 17** Urvaste kirikus.

Notari vastuvõtt vallamajas

Kuna tänava on notarite teenustasud märkimisväärselt tõusnud, siis on notar nõus koostöös vallavalitsusega korraldama kodanike vastuvõttu vallamajas. Siis ei pea notariteenuse pärast pikka sõitu ette võtma.

Huvitatud isikutel palun detsembrikuu jooksul teada anda tel 786 8800, 5197 1490 või maia@spalu.werro.ee.

MAIA MÜRSEPP,
vallasekretär

Jõulupaki saab iga laps

Jõulupaki saab iga Sõmerpalu valla laps (kuni põhikooli lõpuni).

Kui laps ei käi ei lasteaias ega koolis, siis palume vanematel tulla pakile järele vallavalitsusse. Pakke saab kätte 2010. aasta jaanuari lõpuni.

SÕMERPALU
VALLAVALITSUS

Lähiaja üritused Sõmerpalu vallas

25. detsembril kell 20 Sõmerpalu klubis kohviõhtu ansambliga Sulatsõ. Pääse 75 kr. Info tel 5332 4890.

27. detsembril kell 16 Sulbis Roosu talu vabaaja keskuses pärastlõuna küünlavalguses. Meelelahutust Sulbi külateatril ja naisansambli lauljatelt. Info tel 528 4338.

28. detsembril kell 16 Osula koolis valla pensionäride jõulupidu. Info tel 786 8807.

16. jaanuaril Sõmerpalu klubis kohviõhtu.

Teadmiseks asutustele, ettevõtjatele ja kõigile huvilistele!

Tööinspektsiooni juristide üheks tööülesandeks on ESFi programmi «Tööelu kvaliteedi parandamine 2009» raames teavitada avalikkust ja selgitada uue töölepinguseaduse rakendamist. Seetõttu pakub Lõuna tööinspektsiooni tööinspektor-jurist Maarika Liiv välja **tasuta koolituse**, mis toimub **13. jaanuaril 2010 kella 13.30 – 16.00 Sõmerpalu põhikooli saalis**. Osavõtuks registreerida kuni 11. jaanuarini 2010 telefonil 786 8804; 5332 4890 (registripidaja Maria Saarme); e-post maria@spalu.werro.ee

*Täna ei saa vaikida kaunimast,
mis maailmas olemas –
naeratavast lapsenäost
ja eriti tillukese õigusest elule.*

Õnnitleme lapse sünni puhul!

Kaie Rehe ja Timo Tammik –
poeg **TRISTAN**

Kristi Kõrgekivi ja Toomas Lokk –
tütar **ANNI-MARIE**

Palju õnne!

*... ja ei või öelda, et kunagi enam
ei tuleks veel miskit, mis senisest kenam.
Sest rõõmud ei varja, ei ennast nad peida,
on elutargal ja kogenum kergem neid leida*

Jaanuar

Elfriede Arro 99

Ida-Armanda Kinna 88

Erna Kumm 88

Eha Saaron 88

Jaan Reiman 85

Drusilla Veiker 85

Feliks Kähr 83

Marta Raudsepp 83

Karl-August Punnison 80

Luule Varrik 70

Jevgenia Madissoo 70

Heljo Otsus 70

Arnold Jaanimets 65

Veebruar

Selma Karu 96

Leida Koovik 90

Adele-Olga Höim 87

Jaan Vislapuu 86

Aino Jõgisuu 83

Virve Kärssin 82

Vergiine Tuunas 81

Niina Šipova 81

Maria Kongo 81

August Kähri 81

Linda Oja 80

Viira Haller 75

Ants Kipasto 70

*Ükskord muutun mullaks,
ükskord sõmerliivaks saan,
muutun kullerkupu kullaks,
kanarbikuks nõmmeraal...*

Mälestame meie hulgast lahkunuid

Aino Käärike
Endla Täht
Noora Sikk
Vambola Plangi
Luise Kuzmina
Aniita Rehe
Linda Jeedas

Pensionäride jõulupidu

Sõmerpalu vallavalitsus korraldab valla pensionäridele jõulupeo esmaspäeval, 28. detsembril kell 16 Osula põhikooli saalis.

Meelelahutust pakuvad taidlejad, kehakinnituseks jõulupraad, tantsuks mängib ansambel Projekt. Palume osavõttust teatada hiljemalt 22. detsembriks sotsiaaltöötajatele tel 786 8807, 503 2474.

NB! Pensionäride rühma on raske kindlaks määrata, kuna meile pole teada eelpensionil olivad, lastesoodustusega varem pensionil olivad jne. Peole on palutud kõik vanaduspensionari saajad koos abikaasa või elukaaslasega. Kindlasti palume osavõttust teada anda. Ilusat jõuluaega kõigile!

HELLEN DANILSON, sotsiaaltööspsialist

Osula bussiring:

Mustja 15.10

Tappoja 15.15

Anne 15.20

Make 15.25

Kärgula 15.30

Sulbi (bussipeatus) 15.40

Lilli-Anne 15.45

Varik S. teots 15.10

Kurenurme teerist 15.15

Pritsi 15.18

Paadik, Duberg 15.20

Linnamäe kool 15.25

Linnamäe 15.28

Hutita (bussipeatus) 15.30

Varese peatus 15.33

Sõmerpalu kpl 15.35

Sõmerpalu 1. bussiring:

Liiva bussipeatus 15.00

Haidaku peatus 15.03

Kurenurme kpl 15.05

Keem A. teots 15.08

Sõmerpalu 2. bussiring:

Hänike kpl 15.30

Raudteejaam 15.35,

Järvere peatus 15.40

Hooldekodu 15.43

Ajakiri **Õpitrepp** valgustab täiskasvanute õppimise teemasid ja jagab teavet Eesti täiskasvanuhariduse kohta. Küsi Õpitreppi oma kodukoha raamatukogust. Õpitreppi saab lugeda ja kommenteerida ka internetis aadressil: www.andras.ee/opitrepp

Tasuta koolituste kohta saad infot:

• kutsekoolid: www.hm.ee/tasutakursused, tel 735 0242

• vabahariduslikud koolituskeskused: www.vabaharidus.ee, tel 677 6299

Külliki Steinberg, Eesti täiskasvanute koolitajate assotsiatsiooni Andras projektijuht